

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Letos obhajamo 45. letnik J. S. K.
 Jednote. Poskrbimo, da bo ta mejnik
 bratstva tako proslavljen kot še ni
 bil noben dosedanjih jubilejov.

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3rd, 1870. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1926.

NO. 51. — ŠT. 51. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, DECEMBER 28th — SREDA, 28. DECEMBRA, 1938

VOL. XIV. — LETNIK XIV.

DRUŠTVENE IN DRUGE RAZNO IZ AMERIKE IN SLOVENSKE VESTI

Iz glavnega urada je bilo uredništvu sporočeno, da je dosedaj prijavljivih za bodočo atletično konferenco 9 kandidatov, in sicer: John F. Kardell, Joseph Kovach, Cecilia Seme, George Keliope, F. J. Progar, William Stavor, Rudy Progar, Jos. J. Yohman in Henry Adamich. Kot kandidati za mladinsko konvencijo pa so prijavljivni: Frank Tanko, Joseph Seme, Frank Lever in Albert Adamich.

NOVI ČLAN KABINETA
 Predsednik Roosevelt je imenoval za novega trgovinskega tajnika Harryja Hopkinsa, na mesto odstopivšega D. C. Rossa. Hopkins je bil dosedaj administrator WPA. Dosedanje Hopkinsovo mesto je dobil F. C. Harrington, ki je bil doslej pri isti ustanovi vrhovni inženir.

VSI AMERIČANI

Poleg državnega tajnika Hullja je v delegaciji Zedinjenih držav na panameriški konferenci v Limi, Peru, najbolj vplivna osebnost Alfred Landon, bivši republikanski predsedniški kandidat v letu 1936. Predsednik Roosevelt, ki je takrat Landonu porazil, ga je zdaj imenoval za člana prej omenjene delegacije, in je na ta način svetu dokazal, da je ta dežela enotna, kadar ima opraviti z zadavami mednarodnega značaja. To je potrdil tudi Landon sam, ki je v svojem radio govoru poudaril, da imamo v Zedinjenih državah pač domače politične boje med seboj in jih bomo najbrž tudi v bodočnosti imeli, toda proti vsaki nevarnosti iz inozemstva bomo vsi nastopili kot en mož.

GRENKE MÉDICIÑE

Na državnih konvencijih Nemško-ameriške kulturne lige v New Jerseyju je bila predtek teden sprejeta resolucija, ki poziva predsednika Rooseveltta, da pretrga diplomatske stike s sedanjo vlado Nemčije, ki dela sramoto vsem poštenim Nemcem na svetu. Za nacijske voditelje so take izjave Nemčev, živečih izven Nemčije, vsekakor grenke medicine.

MOKA ZA ŠPANIJO

Zvezni državni podtajnik Sumner Welles je ponudil ameriškemu Rdečemu križu tri milijone bušljev odvečne pšenice, kar bi dalo okrog 600,000 sodov mok, v pomeč civilnemu prebivalstvu v Španiji. Rdeči križ naj bi za pšenico plačal zelo nizko nominalno ceno. To pšenico je vlada nakupila potom Surplus Commodities korporacije, ker jo farmerji na javnem trgu niso mogli prodati, in jo sme v smislu zakona porabiti v pomožne svrhe po kakršni koli nominalni ceni. Moka naj bi se porabila za stradajoče civilno prebivalstvo Španije, brez ozira, če kontrolirajo prizadete pokrajine lojalisti ali rebeli.

KAKO SMO BOGATI

Trgevinski departament Zedinjenih držav je izdal poročilo, da so znašali v letu 1937 skupni dohodki prebivalstva nekaj manj kot 70 tisoč milijonov doljarjev, to je okrog 4 tisoč milijonov več kot v letu 1936, toda še vedno 11 tisoč milijonov manj kot v letu 1929.

TUJA ODLIKOVANJA

Harold L. Ickes, zvezni tajnik notranjih zadev si je v nedavni govoru v Clevelandu privoščil Američane, ki sprejemajo odlikovanja inozemskih držav. Dejal je, da se povprečnemu Američanu čudno zdi, kako sta mogla Charles A. Lindbergh in Henry Ford sprejeti odlikovanja od Hitlerja, vprito tega, kar se dandas godi v Nemčiji. Nemška vlada je proti temu Ickesovemu govoru formalno

(Dalje na 4. str.)

OGLAŠANJE RAZSTAVE INOZEMSTVA

Dne 1. maja 1939 bo v New Yorku otvorjena svetovna razstava, ki obeta biti bolj zanimiva kot so bile vse dosedanje svetovne razstave. Razume se, da bo vodstvo razstave skušalo napraviti zanjo kar največ reklame. Take razstave stanejo stotine milijonov dolarjev in so uspešne le, če so dobro obiskane.

Med reklamo spadajo tudi pozdravni govorji predstavnikov 17 inozemskih držav, ki bodo oddajani na radio. Ti govorji bodo odnjani 17 nedelj med 1.30 in drugo uro popoldne, pričenši s 1. januarjem do vključno 23. aprila 1939. Dotični program bodo skupno oddajale vse tri velike radio družbe: Columbia Broadcasting System, National Broadcasting Company in Mutual Broadcasting System.

Na nedeljo 1. januarja bo na radio pozdravljen newyorško svetovno razstavo Albert Lebrun, predsednik Francije. Za Irsko bosta v nedeljo 8. januarja govorila predsednik Douglas Hyde in premir Eamon de Valera. Eden teden pozneje, to je 15. januarja, bo pozdravljen razstavo danskij kralj Christian. Na nedeljo 22. januarja bo govorila nizozemska kraljica Viljemina. V nedeljo 29. januarja bo govoril zastopnik sovjetske Rusije, katerga ime pa se ni določeno. Dne 5. februarja bo govoril generalni governer Canada Lord Tweedsmuir. Za Rumunijo bo dne 12. februarja govoril kralj Karol. Pozdrave Norveške bo dne 19. februarja izrazil kralj Haakon. Za Belgijo bo dne 26. februarja govoril kralj Leopold.

V nedeljo 5. marca bo reprezentirana Jugoslavija; pozdrave newyorški svetovni razstavi bo izrekel regent princ Pavle. Teden pozneje, to je 12. marca, se bo oglasila Italija; kdo jo bo zastopal, še ni končno določeno, toda sodi se, da bo to kralj Viktor Emanuel. Dne 19. marca bo za Madžarsko govoril regent Nikolaj Horthy. Dne 26. marca bo na programu Poljska; govoril bo njen predsednik Moscicki.

V nedeljo 2. aprila bo za Japonsko govoril princ Jasuhito Čičibu, brat japonskega cesarja. Dne 9. aprila bo govoril za Švedsko kralj Gustav ali prestolonaslednik Gustav Adolf. Dne 16. aprila pride na vrsto južnoameriška, republika Brazilija; ne preveč in ne premalo. Izogibajmo se vsakih medicin, razen če nam jih zdravnik predpiše. Privoščimo si vsak dan dovolj telesnega gibanja. Pijmo dovolj vode in sploh držimo naš jedilni sistem v redu. Izogibajmo se navad, ki uničujejo naše zdravje in bodimo zmerni s stimulantimi. Za ohranitev našega zdravja je treba, da sledimo nekaterim preprostim navodilom in s tem bomo pomagali naravi, da stori svoje najboljše. Pomimo, da potrebujemo dovolj svežega zraka podnevi in ponoči. V teku vsakih 24 ur moramo dobiti dovolj počitka. Vseh vrst hrano uživajmo v dovoljnih količinah, ne preveč in ne premalo. Izogibajmo se vsakih medicin, razen če nam jih zdravnik predpiše. Privoščimo si vsak dan dovolj telesnega gibanja. Pijmo dovolj vode in sploh držimo naš jedilni sistem v redu. Izogibajmo se navad, ki uničujejo naše zdravje in bodimo zmerni s stimulantimi. Na našem programu naj bosta do v razvedrilo, toda niti pri enem niti pri drugem ne pretirajmo. Poleg tega smatrajmo za našo najbolj važno dolžnost, da se damo vsaj enkrat na leto preiskati dobremu zdravniku in da vsaj na vsakega pol leta enkrat obiščemo zozdravniku.

Navedena preprosta navodila, če jim bomo sledili, bodo zelo mnogo pomagala k jasnejši prihodnosti. Omenjena navodila, vključena v novoletno resolucijo, bodo nam v bodočih mesecih napravila svet lepši za življenje.

NAŠE ZDRAVJE

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik
 J. S. K. Jednote)

Zdaj, ko se bližamo zaključku leta, gledamo nazaj na dogodke preteklosti in naprej v pričakanju bodočnosti. Ta pregled se navadno izvršuje z ozirom na vse stvari, z izjemo zdravja. Toda mi nikakor ne smemo pozabiti, da starata mati "Narava," kljub vsem čudežem današnje civilizacije, še vedno sedi na svojem prestolu in še vedno vladá, kot dobrohotna toda odločna diktatorica.

Pred leti, ko je bilo življenje manj komplikirano in prefinjeno, je bilo mnogo lažje slediti regulacijam narave kot je zdaj. Glavnim zdravstvenim zahtevam, kot so sveži zrak, počitek, zmernost in preprost način življenja, se je ustrezalo nele vsled izbiro, ampak tudi vsled potrebe. Življenje je teklo v takem tempu, v kakršnem bi povprečni osebi pri današnjih razmerah bilo lahko slediti brez vsake ali vsaj brez vsake večje škode za zdravje. V resnicu sta medicinska veda in moderno preprečevanje načeljivih bolezni doseglila tako višino učinkovitosti, da bi visoka starost ne smela biti izjema, ampak pravilo.

Toda danes vidimo sliko tisočerih in tisočerih oseb, ki so obdane s čudovitimi stražami zdravja, o kakršnih pred eno generacijo niti sanjali nismo, kako se dobesedno uničujejo, živeče v slabem zdravstvenem stanju, in kako nekatere dobesedno izvršujejo počasni samomor, same zaradi njihovih brezmiselnih in slabih življenjskih navad.

Za ohranitev našega zdravja je treba, da sledimo nekaterim preprostim navodilom in s tem bomo pomagali naravi, da stori svoje najboljše. Pomimo, da potrebujemo dovolj svežega zraka podnevi in ponoči. V teku vsakih 24 ur moramo dobiti dovolj počitka. Vseh vrst hrano uživajmo v dovoljnih količinah, ne preveč in ne premalo. Izogibajmo se vsakih medicin, razen če nam jih zdravnik predpiše. Privoščimo si vsak dan dovolj telesnega gibanja. Pijmo dovolj vode in sploh držimo naš jedilni sistem v redu. Izogibajmo se navad, ki uničujejo naše zdravje in bodimo zmerni s stimulantimi.

Vprašanje: Prišel sem v Združene države, ko sem bil 4 leta star, namreč leta 1895. Porocil sem se z ameriško državljanko leta 1913, ali štiri leta kasneje sva se razporočila. Moj oče je postal ameriški državljan pred 21 leti. Ali sem jaz ameriški državljan?

Odgovor: Po danih podatkih se nam zdi, da ste bili že 21 let star, ko se je vaš oče naturaliziral. Ako je to tako, niste dobili državljanstva po očetu. V sličnem slučaju pa bi ženska bila državljanica, ker se je poročila z ameriškim državljanom pred dnevnim 22. avgusta 1922.

Vprašanje: Prihodnji mesec bom 65 let star, ali nočem še zapustiti svoje delo. Ali morem že sedaj dobiti pokojnino? Kje pa naj vprašam?

Odgovor: Po zakonu za socijalno varnost ste upravičeni do 3 in pol odstotkov mezd, ki ste jih prejeli do 31. decembra 1936 do dneva, ko dosežete 65 let. Ta svota sem vam izplača naenkrat in jo morete dobiti, tudi če nadalje delate. Vložite prošnjo pri vsaki podružnici Social Security Boarda. Ni nikake pristojbine za prošnjo in podružnični uradniki radi pomagajo pri sestavljanju.

SVOJEVRSTNO SVARILO
 Na nekem nevarnem ovinku ceste blizu mesta Wilson v North Carolini, kjer so se razbili že stari avtomobili, so postavili svojevrstno svarilno znamenje. Na nekem močno drevo ob cesti so potegnili star, razbit avtomobil ter ga pričvrstili 40 čevljev visoko, kjer ga more vsak avtomobilist že od daleč videti.

KROMPIRJEVI ZAMASKI

V Nemčiji se ničesar ne zavze. Celo krompirjevi olupki ne kako preparirajo in stisnejo ter izdelajo iz istih nekako pluto-vino, ki je porabna za zamaške. (Dalje na 2. strani)

PROBLEMI PRISELJENCA

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik
 J. S. K. Jednote)

Vprašanje: Prišel sem zakonitim potom v Združene države leta 1916 in sem se poročil z dekletom, rojenim v Ameriki. L. 1923 sem odšel iz te dežele skupaj z ženo in dvema otrokom. Prihodnje leto smo vsi šli v Kanado. Dne 29. marca 1924 smo zopet prišli v Združene države brez vizu. Od tedaj sem bil vedno v strahu za deportacijo. Začel sem delati še le meseca januarja 1925, pa nimam nikakega dokaza, da sem nazaj prišel pred 1. julijem 1924. Kako naj se rešim iz te zaglate?

Odgovor: Zadnji prihod je oni, ki šteje, kar se tiče priseljenčevega statusa. Če pa je zadnji prihod bil pred 1. julijem 1924, niste podvršeni deportaciji. Vsaka listina, stara bančna knjižica, datirano pismo, kaka pobotnica ali enako dokazilo utegne dokazati, da ste bil tukaj pred 1. julijem 1924. Zaprisežene izjave prič, prijateljev oziroma hišnega posestnika, kjer ste stanovali, utegnejo zadostovati.

Vprašanje: Neki moj sorodnik bi rad prodal svojo imovino in se preselil v Združene države. Rodil se je v Banatu, ko je ta pokrajina spadala pod Ogrsko, a spada sedaj pod Jugoslavijo (t. j. oni deli Banata, kjer se je rodil). On pa ni niti Madžar, niti Jugoslov, marveč Nemec po narodnosti. Ali bi on spadal pod nemško kvoto?

Odgovor: Inozemec, ki se hoče priseliti v Združene države, spada pod kvoto one države, kjer se njegov rojstni kraj nahaja sedaj, pa je vseeno, kakršna je njegova narodnost. On seveda spada pod jugoslovansko kvoto.

Vprašanje: Prišel sem v Združene države, ko sem bil 4 leta star, namreč leta 1895. Porocil sem se z ameriško državljanko leta 1913, ali štiri leta kasneje sva se razporočila. Moj oče je postal ameriški državljan pred 21 leti. Ali sem jaz ameriški državljan?

Odgovor: Po danih podatkih se nam zdi, da ste bili že 21 let star, ko se je vaš oče naturaliziral. Ako je to tako, niste dobili državljanstva po očetu. V sličnem slučaju pa bi ženska bila državljanica, ker se je poročila z ameriškim državljanom pred dnevnim 22. avgusta 1922.

Vprašanje: Prihodnji mesec bom 65 let star, ali nočem še zapustiti svoje delo. Ali morem že sedaj dobiti pokojnino? Kje pa naj vprašam?

Odgovor: Po zakonu za socijalno varnost ste upravičeni do 3 in pol odstotkov mezd, ki ste jih prejeli do 31. decembra 1936 do dneva, ko dosežete 65 let. Ta svota sem vam izplača naenkrat in jo morete dobiti, tudi če nadalje delate. Vložite prošnjo pri vsaki podružnici Social Security Boarda. Ni nikake pristojbine za prošnjo in podružnični uradniki radi pomagajo pri sestavljanju.

VISOKA STAROST
 V vasi Ceriku je umrl 112letni Andrija Begov, ki je bil najstarejši prebivalec vse bosanske Posavine. Bolan ni bil nikdar in še pred nekaj dnevi je opravljal vsa dela v svoji skromni domačiji. Večkrat se je podal pes k rojakom v oddaljene vasi in je z luhkoto prehodil na dan po 10 in še več kilometrov. Ded Andrija je bil v vsem okolišu zelo priljubljen in ljubljen ga je smatral za jasnovida. Še nekaj dni pred smrtjo je pripovedoval sovaščonom, da bi še rad preživel kakih 10 let, ker se bodo v tej dobi zgodili zelo važni dogodki, ima dva federalna senatorja. Za to senat obstaja iz 96 senatorjev. House of Representatives pa ima 435 članov, ki jih nazivamo reprezentativi ali kongresniki. Njih število je odvisno od prebivalstva v dotednici državi. New York, ki ima največ prebivalcev, ima 45 zastopnikov, Pennsylvania 34, manjše države pa prebivalstvu pa celo le po enega samega, kot na pr. Arizona.

Odgovor: Vsaka izmed 48 držav, neglede na prebivalstvo, ima dva federalna senatorja. Za to senat obstaja iz 96 senatorjev. House of Representatives pa ima 435 članov, ki jih nazivamo reprezentativi ali kongresniki. Njih število je odvisno od prebivalstva v dotednici državi. New York, ki ima največ prebivalcev, ima 45 zastopnikov, Pennsylvania 34, manjše države pa celo le po enega samega, kot na pr. Arizona. (Dalje na 2. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdravnik
 J. S. K. Jednote)

Vprašanje: Prišel sem zakonitim potom v Združene države leta 1916 in sem se poročil z dekletom,

DOPISI

Detroit, Mich. — Članom in članicam društva Triglav, št. 4 JSKJ, naznjam, da je bil leta 1939 izvoljen sledič od: Frank Hostnik, predsednik; John Klobučar, podpredsednik; Mike Bahor, tajnik; John Judnich, blagajnik; John Ganic, zapisnikar; John Goca, John Klobučar in John Ganic, nadzorniki. Društveni zdravnik je dr. McKinnon. Asesmente bom pobiral na sebi in na mojem domu od 25. do dnejega dne v mesecu. Člani, pošiljajo svoje asesmente pošti, naj v to svrhu rabijo poštne money orders. Kdor želi imeti jednotin stenski koledar za 1939, ga lahko dobri pri me na seji ali pa na svojem domu.

Vsem glavnim uradnikom in članstvu J. S. K. Jednote in imum zdravo, srečno in uspešno novo leto! — Za društvo Trič, št. 144 JSKJ:
Mike Bahor, tajnik.

Lorain, O. — Na redni mesečni in letni seji društva Sv. Alojzija, št. 6 JSKJ, ki se je vršila 18. decembra, je bil za leto 1939 izvoljen sledič odbor: Joseph Jere, predsednik; Louis Balant, podpredsednik; Matija Ostanek, tajnik; Frank Jančar, blagajnik; Vida Kumse, zapisnikarica; John Uršič, pomožni blagajnik; John Brence, Frank Gradišek mlajši in Josephine Zore, nadzorniki; Vida A. Kumse, zastopnica športnih aktivnosti; Anton Jančar, zastavonoša. Društvene seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu v S. N. Domu in se pričenjajo ob 1. uri popoldne. Društveni zdravnik je dr. A. L. Pryatel.

Članom in članicam našega društva se zahvalim za tako številno navzočnost na zadnji seji. Pravilno bi bilo, da bi bile vse mesečne seje tekom leta tako dobro obiskane. Čim bolj se bomo vsi zanimali za naše društvo, tem večji napredok moremo pričakovati. Kjer se vse delo obesi na rame nekaj oseb, ne more biti takega uspeha kot bi bilo treba. Torej, posečajmo mesečne seje društva in bodimo aktivni v vseh društvenih zadevah. Poseben bo to potrebno prihodnjega pol leta, ko se bo pri naši Jednoti vršila velika kampanja kot predhodnica za 2. atletično in 3. mladinsko konvencijo.

K sklepu želim zdravo in srečno novo leto vsem! — Za društvo št. 6 JSKJ:

Matija Ostanek, tajnik.

Chisholm, Minn. — Na letni seji društva Sv. Jožefa, št. 30 JSKJ, je bil za leto 1939 izvoljen sledič odbor: Anton Hren, predsednik; John Perush, podpredsednik; Joseph Bovitz, tajnik; John Lamuth, blagajnik; Frank Udvovich, zapisnikar; Joseph Lani, Frank Tekautz in Louis Ambrozich, nadzorniki. Atletični nadzornik je Joseph Bovitz, društveni zdravnik pa sta dr. Clarence J. Jacobson in dr. McFarlane. Društvene seje se bodo vršile v Mahnetovi dvorani vsako 3. nedeljo v mesecu in se bodo pričenjale ob dveh popoldne. — Srečno novo leto vsem!

Joseph Bovitz,
tajnik društva št. 30 JSKJ

Gilbert, Minn. — Že precej časa se nisem oglasil v našem glasilu, zato moram hiteti, da vsaj enkrat pridem "v papir" pred zaključkom tega leta. Računi ob koncu leta mi ne bodo delali dosti preglavic. Samo 365 dni je treba prijeti na grbo, pa je račun zaključen. Mislim, da nas je današnji delavski masi mnogo, ki bomo delali take enostavne račune.

Kar se minnesotske zime tiče, nam je bila dosedaj že dosti naklonjena; vsaj znatno bolj kot nam je bila ob enakem času lanska. S tem pa seveda ni rečeno, da imamo preveč gorkote, z izjemo, da pač malo preveč zakurimo. Ako bi našo zimo preveč hvalil, bi se morda sobrat urednik zmotil in prišel meseca januarja semkaj s slamnikom; in kako bi se držal, če bi mu naša zadnji mesec v letu.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da bodo chicaška društva, spadajo k federaciji JSKJ,

priredila veliko plesno veselico z lepim programom v soboto 21. januarja. Veselica se bo vršila v šolski dvorani na Cermak Rd. in Wollcott St. Društva so mnenja, da če se z aktivnostmi začne takoj v januarju in se z njimi nadaljuje vse leto, bo ob koncu leta 1939 zagotovljeno napredek.

Občinstvo iz Chicaga in okolice je že zdaj vabljeno, da se omenjene veselice v kar največjem številu udeleži. Vse posetnike bom skušali postreči z vsemi dobrotami, ki spadajo k predpustni veselici.

K sklepu pozdravljam celo-kupno članstvo naše Jednote in želim vsem srečno, zdravo in veselo novo leto. — Za društvo Zvezda, št. 170 JSKJ:

Agnes Jurečič, tajnika.

Lorain, O. — Na redni mesečni in letni seji društva Sv. Alojzija, št. 6 JSKJ, ki se je vršila 18. decembra, je bil za leto 1939 izvoljen sledič odbor: Joseph Jere, predsednik; Louis Balant, podpredsednik; Matija Ostanek, tajnik; Frank Jančar, blagajnik; Vida Kumse, zapisnikarica; John Uršič, pomožni blagajnik; John Brence, Frank Gradišek mlajši in Josephine Zore, nadzorniki; Vida A. Kumse, zastopnica športnih aktivnosti; Anton Jančar, zastavonoša. Društvene seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v mesecu v S. N. Domu in se pričenjajo ob 1. uri popoldne. Društveni zdravnik je dr. A. L. Pryatel.

Članom in članicam našega društva se zahvalim za tako številno navzočnost na zadnji seji. Pravilno bi bilo, da bi bile vse mesečne seje tekom leta tako dobro obiskane. Čim bolj se bomo vsi zanimali za naše društvo, tem večji napredok moremo pričakovati. Kjer se vse delo obesi na rame nekaj oseb, ne more biti takega uspeha kot bi bilo treba. Torej, posečajmo mesečne seje društva in bodimo aktivni v vseh društvenih zadevah. Poseben bo to potrebno prihodnjega pol leta, ko se bo pri naši Jednoti vršila velika kampanja kot predhodnica za 2. atletično in 3. mladinsko konvencijo.

K sklepu želim zdravo in srečno novo leto vsem! — Za društvo št. 6 JSKJ:

Matija Ostanek, tajnik.

Chisholm, Minn. — Na letni seji društva Sv. Jožefa, št. 30 JSKJ, je bil za leto 1939 izvoljen sledič odbor: Anton Hren, predsednik; John Perush, podpredsednik; Joseph Bovitz, tajnik; John Lamuth, blagajnik; Frank Udvovich, zapisnikar; Joseph Lani, Frank Tekautz in Louis Ambrozich, nadzorniki. Atletični nadzornik je Joseph Bovitz, društveni zdravnik pa sta dr. Clarence J. Jacobson in dr. McFarlane. Društvene seje se bodo vršile v Mahnetovi dvorani vsako 3. nedeljo v mesecu in se bodo pričenjale ob dveh popoldne. — Srečno novo leto vsem!

Joseph Bovitz,
tajnik društva št. 30 JSKJ

Red Lodge, Mont. — Na letni seji društva Sv. Štefana, št. 58 JSKJ, s sedežem v Bear Creeku, Mont., je bil izvoljen za leto 1939 sledič odbor: Joe Mayer, Sr., predsednik; Ignac Marinšek, podpredsednik; K. Erznožnik, tajnik in blagajnik; Louis Kuhar, zapisnikar; Joe Mayer, Jr., Koe Kotor in Louis Jerman, nadzorniki; Frank Henigman, reditelj; John Petrich in Anna Gloc, bolniška nadzornika.

Dne 15. decembra je umrl v bolnišnici član John Gross. Bil je v okrajni sirotišnici čez štiri leta in brez sredstev. Društvo mu je preskrbelo vsaj deloma dostopen pogreb, dasi njegova policia nima več dosti vrednosti, ker si je izposojeval na njo za enkrat pridem "v papir" pred zaključkom tega leta. Računi ob koncu leta mi ne bodo delali dosti preglavic. Samo 365 dni je treba prijeti na grbo, pa je račun zaključen. Mislim, da nas je današnji delavski masi mnogo, ki bomo delali take enostavne račune.

Kar se minnesotske zime tiče, nam je bila dosedaj že dosti naklonjena; vsaj znatno bolj kot nam je bila ob enakem času lanska. S tem pa seveda ni rečeno, da imamo preveč gorkote, z izjemo, da pač malo preveč zakurimo. Ako bi našo zimo preveč hvalil, bi se morda sobrat urednik zmotil in prišel meseca januarja semkaj s slamnikom; in kako bi se držal, če bi mu naša zadnji mesec v letu.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da bodo chicaška društva, spadajo k federaciji JSKJ,

priredila veliko plesno veselico z lepim programom v soboto 21. januarja. Veselica se bo vršila v šolski dvorani na Cermak Rd. in Wollcott St. Društva so mnenja, da če se z aktivnostmi začne takoj v januarju in se z njimi nadaljuje vse leto, bo ob koncu leta 1939 zagotovljeno napredek.

Občinstvo iz Chicaga in okolice je že zdaj vabljeno, da se omenjene veselice v kar največjem številu udeleži. Vse posetnike bom skušali postreči z vsemi dobrotami, ki spadajo k predpustni veselici.

K sklepu pozdravljam celo-kupno članstvo naše Jednote in želim vsem srečno, zdravo in veselo novo leto. — Za društvo Zvezda, št. 170 JSKJ:

Agnes Jurečič, tajnika.

Chicago, Ill. — Društvo Jugoslovan, št. 104 JSKJ, se je pri-

rejelo redno svojih asesmentov,

a store to vsaj ta mesec, ki je

zadnji mesec v letu.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da bodo chicaška društva, spadajo k federaciji JSKJ,

priredila veliko plesno veselico z lepim programom v soboto 21. januarja. Veselica se bo vršila v šolski dvorani na Cermak Rd. in Wollcott St. Društva so mnenja, da če se z aktivnostmi začne takoj v januarju in se z njimi nadaljuje vse leto, bo ob koncu leta 1939 zagotovljeno napredek.

Občinstvo iz Chicaga in okolice je že zdaj vabljeno, da se omenjene veselice v kar največjem številu udeleži. Vse posetnike bom skušali postreči z vsemi dobrotami, ki spadajo k predpustni veselici.

K sklepu pozdravljam celo-kupno

članstvo naše Jednote in želim vsem srečno, zdravo in veselo novo leto. — Za društvo Zvezda, št. 170 JSKJ:

Agnes Jurečič, tajnika.

Chicago, Ill. — Društvo Jugoslovan, št. 104 JSKJ, se je pri-

rejelo redno svojih asesmentov,

a store to vsaj ta mesec, ki je

zadnji mesec v letu.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da bodo chicaška društva, spadajo k federaciji JSKJ,

priredila veliko plesno veselico z lepim programom v soboto 21. januarja. Veselica se bo vršila v šolski dvorani na Cermak Rd. in Wollcott St. Društva so mnenja, da če se z aktivnostmi začne takoj v januarju in se z njimi nadaljuje vse leto, bo ob koncu leta 1939 zagotovljeno napredek.

Občinstvo iz Chicaga in okolice je že zdaj vabljeno, da se omenjene veselice v kar največjem številu udeleži. Vse posetnike bom skušali postreči z vsemi dobrotami, ki spadajo k predpustni veselici.

K sklepu pozdravljam celo-kupno

članstvo naše Jednote in želim vsem srečno, zdravo in veselo novo leto. — Za društvo Zvezda, št. 170 JSKJ:

Agnes Jurečič, tajnika.

Chicago, Ill. — Društvo Jugoslovan, št. 104 JSKJ, se je pri-

rejelo redno svojih asesmentov,

a store to vsaj ta mesec, ki je

zadnji mesec v letu.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da bodo chicaška društva, spadajo k federaciji JSKJ,

priredila veliko plesno veselico z lepim programom v soboto 21. januarja. Veselica se bo vršila v šolski dvorani na Cermak Rd. in Wollcott St. Društva so mnenja, da če se z aktivnostmi začne takoj v januarju in se z njimi nadaljuje vse leto, bo ob koncu leta 1939 zagotovljeno napredek.

Občinstvo iz Chicaga in okolice je že zdaj vabljeno, da se omenjene veselice v kar največjem številu udeleži. Vse posetnike bom skušali postreči z vsemi dobrotami, ki spadajo k predpustni veselici.

K sklepu pozdravljam celo-kupno

članstvo naše Jednote in želim vsem srečno, zdravo in veselo novo leto. — Za društvo Zvezda, št. 170 JSKJ:

Agnes Jurečič, tajnika.

Chicago, Ill. — Društvo Jugoslovan, št. 104 JSKJ, se je pri-

rejelo redno svojih asesmentov,

a store to vsaj ta mesec, ki je

zadnji mesec v letu.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da bodo chicaška društva, spadajo k federaciji JSKJ,

priredila veliko plesno veselico z lepim programom v soboto 21. januarja. Veselica se bo vršila v šolski dvorani na Cermak Rd. in Wollcott St. Društva so mnenja, da če se z aktivnostmi začne takoj v januarju in se z njimi nadaljuje vse leto, bo ob koncu leta 1939 zagotovljeno napredek.

Občinstvo iz Chicaga in okolice je že zdaj vabljeno, da se omenjene veselice v kar največjem številu udeleži. Vse posetnike bom skušali postreči z vsemi dobrotami, ki spadajo k predpustni veselici.

K sklepu pozdravljam celo-kupno

članstvo naše Jednote in želim vsem srečno, zdravo in veselo novo leto. — Za društvo Zvezda, št. 170 JSKJ:

Agnes Jurečič, tajnika.

Chicago, Ill. — Društvo Jugoslovan, št. 104 JSKJ, se je pri-

rejelo redno svojih asesmentov,

a store to vsaj ta mesec, ki je

zadnji mesec v letu.

Pri tej priliki naj tudi omenim, da bodo chicaška društva, spadajo k federaciji JSKJ,

priredila veliko plesno veselico z lepim programom v soboto 21. januarja. Veselica se bo vršila v šolski dvorani na Cermak Rd. in Wollcott St. Društva so mnenja, da če se z aktivnostmi začne takoj v januarju in se z njimi nadaljuje vse leto, bo ob koncu leta 1939 zagotovljeno napredek.

Občinstvo iz Chicaga in okolice je že zdaj vabljeno, da se omenjene veselice v kar največjem številu udeleži. Vse posetnike bom skušali postreči z vsemi dobrotami, ki spadajo k predpustni veselici.

K sklepu pozdravljam celo-kupno

članstvo na

"NOVA DOBA"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Varovalnina za člane 70 letno za nečlanega \$1.50 za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN
of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Issued and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$1.72 per year; nonmembers \$1.50.

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St Clair Ave Cleveland, Ohio

Vol. XIV NO. 51.

PRAVI AMERIKANIZEM

Vsi prebivalci Zedinjenih držav, z edino izjemo Indijancev, smo priseljenci ali potomci priseljencev. K zgradbi te velike republike so pomagali z duševnim ali fizičnim delom priseljenci ali potomci priseljencev vseh narodov. Dasi je uradni in splošni občevalni jezik te dežele angleščina, naš gospodarski, kulturni in politični ustroj ni kopija angleškega, ampak nekaj popolnoma svojega. K temu smo prispevali ali prispevamo vsaki svoj del. Nobena priseljena skupina s svojimi potomci, pa naj je še tako močna, si ne more lastiti vsega, kar je dobrega v tej deželi, prav tako kot se je ne more dolžiti, da bi bila kriva vsega slabega. Med priseljenci vseh narodov so bili dobri, zdravi in inteligentni ljudje, pa tudi slabici, prefiganci, izkorisčevalci, omejeni in celo hudodelci. Vse, kar imamo dobrega ali slabega v tej republiki, je ogledalo in nekaka kolektivna lastnina nas vseh.

Večina tako zvanih pravih Američanov, to je tistih, ki so potomci najbolj zgodnjih priseljencev, priznava vse gori ravedeno, in si ne lasti nikakih prednosti. Dobijo pa se tudi posamezniki ali male skupine, ki novejše prise jence prezirajo in gojijo neosnovane predsedke napram njim. Včasih se lotevajo tudi določenih narodnostnih ali verskih skupin. K sreči so taki zagrizenci redki in predstavljajo le majhen odstotek ameriškega ljudstva. Kljub svojemu majhnemu številu pa včasih povzročijo mnogo nepotrebnih sporov, žalitev in šikan, ker so glasni in ker jim je, kot vsem drugim v tej deželi, zajamčena svobodagovora in tiska.

Pravi Američani, ki res čutijo ameriško, smatrajo vsed tega od časa do časa za potrebno, da pobijujo zlorabe, pretiravanja in napačne ali zavite trditve zgrizenc. Skupina ameriških znanstvenikov, literatov in drugih odličnih predstavnikov ameriškega ljudstva je v to svrhu ustanovila "Service Bureau for Inter-cultural Education", ki s sodelovanjem federalnega vzgojnega urada v tem času oddaja zanimiv radio-program. Ta program se imenuje "Americans All—Immigrants All", kar pomeni v slovenščini: Američani vsi, priseljenci vsi!

Program, katerega oddaja Columbia Broadcasting sistem vsako nedeljo popoldne ob dveh po vzhodnem času (ter po eno uro bolj zgodaj po centralnem, gorskem in pacifičnem času), je doslej vseboval splošen opis razvoja dežele od začetka, to je od prvega priseljevanja belih ljudi v te kraje, vpliva prvotnih priseljeniških skupin in borbe za neodvisnost.

Po novem letu pride na program razmah demokracije, potem pa opis poznejših priseljeniških skupin, kot Ircev, Nemcov, Slovanov, Židov, Italijanov in drugih. Pri opisu vsake skupine bo povedano, na kakšen način je dotična skupina prispevala k razvoju in blagostanju te dežele in njenih ustanov. O Slovanih bo predavanje na radio 12. in 19. februarja. Program teh nedeljskih predavanj bo zaključen 7. maja.

Omenjena predavanja na radio bodo nedvomno široke sloje ameriškega ljudstva utrdila v naziranju, da je treba za veličino te republike dati kredit priseljencem vseh narodov in njihovim potomcem, da so pa tudi za gotove temnejše strani v našem gospodarstvu, kulturi, pravosodju in upravi odgovorni po približni proporciji vsi. To je večne važnosti posebno zdaj, ko so gotovi nestrežni in demagogi spet pričeli netiti sovraštvo proti gotovim skupinam ameriškega prebivalstva.

Noben človek na svetu si ne more sam izbrati svojih staršev, svojega naroda, svojega jezika in začetne vzgoje. Vržen je na svet brez svoje volje in v usodo, glede katere ni imel nikake besede. Zaničevati ali zapostavljati ga zaradi njegovega pokolenja ali zaradi idej, katere je dobil v prvih letih svojega življenja od tistih, od katerih je bil za vse odvisen, je bedasto, hudobno in skrajno neameriško. Pravi Američani, ki so Američani ne samo po imenu in govoru, ampak tudi v duhu, tega ne delajo. In teh Američanov je velika večina. Nestrnežni in demagogi so v odločni manjšini in znajo pozornost nase obrati te z oglušljivim kričanjem.

Ako bi se v tej deželi zgodilo, da bi zdražbarjem uspelo vzbuditi med širokimi sloji ameriškega ljudstva odločno mržnjo proti gotovi verski ali rasni skupini, na primer proti židom, bi prav gotovo pri tem ne ostalo. Za njimi bi prišle na vrsto druge verske skupine, posebno tiste, katerih glavarji so v inozemstvu. Nobena verska skupina, katerih je po statistiki 25 večjih in 188 manjših v tej deželi, nima za seboj večine, ampak v najboljšem slučaju manj kot šestino prebivalstva. Naj se začne pregonjanje proti eni, kje se bo ustavilo! Pa ne le to. Za njimi ali vzporedno z njimi bi prišli mi novejši priseljeni, med katere spadamo tudi Slovenci. Kaj bi se lahko

zgodilo z našimi Slovenskimi domovi, z našim časopisjem, z nasimi podpornimi organizacijami! Strast, kadar se enkrat razpalii, unicuje kot požar brez razmišljanja in pameti.

Slovenci smo že po naravi demokratični in tolerantni in v dve naši lastnosti sta se v svobodni, demokratični in tolerantni Ameriki še poglobili. Vsled tega je logično, da obsojamo vsako hujskanje proti kateri koli drugi skupini, pa bila taka ali taka. In to je pravilno, ne samo s stališča človecanstva, ampak tudi z našega ožjega priseljeniškega stališča.

Dodaljost nas vseh, ki smo se priselili v to deželo, je, da postanemo državljanji te republike, če še nismo. To velja za vse tiste, katerim tega ne branijo kake legale zaprake. Drugih zaprek pa ne bi smelo biti v tem oziru. Prav tako важно pa je, da smo Američani po duhu, da smo širokogrudni, da ljubimo to deželo, ki smo si jo prostovoljno izbrali za svojo domovino, in ji posvetimo vse naše moči. Njena sreča bo sreča naših otrok. V njenem blagostanju bodo rastle in napredovale tudi naše institucije, dokler bodo pogoji in potreba zanje. Mi se ne moremo več udejstvovati v stari Evropi, ki je za nas inozemstvo. Prav je, da želimo dobro naši rodni Sloveniji in mladi Jugoslaviji, to je pa tudi približno vse, kar moremo storiti. Če bi se tako želeli, ne moremo nititi za troško izboljšati gospodarskega stanja naše rodne dežele in niti cerke spremeniti v njenih postavah. Vse pretekanje gleda tega je samo potrata energije, ki nikjer nič ne koristi.

Mi smo tu in ostanemo tu. Naši otroci bodo med onimi, ki bodo vodili nadaljnjo usodo republike. Skušajmo jih zapustiti naše najboljše slovenske lastnosti, ki bodo korstne njim in v prenešenem pogledu vsemu ameriškemu ljudstvu. Podpirajmo naše tukajšnje slovenske ustanove, ki so produkt nas in naše nove domovine, ki so potrebne nam in bodo do gotove mere potrebne tudi našim otrokom. Med temi ustanovami so seveda najvažnejše naše podporne organizacije, ki so velikega gospodarskega pomena za nas, obenem pa so važen del ameriškega gospodarskega sistema. Kar v tem dobrega storimo, ne storimo samo za nas, ampak tudi za Ameriko v splošnem. Tu, bratje in sestre, je naše delo in pojde za naše udejstvovanje.

Dobro delo, storjeno na katerem koli polju, dviga naš ugled in ugled naroda, iz katerega izhajamo. Pravila J. S. K. Jednote pa nas še posebej pozivajo, da ljubimo naše brate in sestre, da pomagamo tistim, ki so potrebeni, in da smo zvesti in zavedni državljanji te velike republike. Če bomo ta navodila upoštevali in širili ideje J. S. K. Jednote, bomo ne samo dobrí člani te organizacije, ampak tudi Američani pravega ameriškega duha.

VŠAK PO SVOJE

Nadaljevanje s 1. strani

terim je bil namenjen v šolo, tojen in mužicirali bodo le trije na bus ga ni počakal. Par minut muzikanti.

pozneje je bil dočinjen s šolarji

Bratje Musica so primuzicirali iz sončne Italije. Za lumpanije posameznikov se sicer ne sme nikoli obsojati vsega naroda, toda ker signor Mussolini imenuje Američane narod banditov, bi ga bilo dobro opozoriti, da so prišli bratje Musici iz njegovih rodnih krajev.

Vse postaja moderno, tudi slovenski balincarji. Po ustem izročilu sem oni dan izvedel, da so bili zaštrajkali balincarji, ki mečajo krogle na igrišču S. N. Doma v Clevelandu. Zahvalevali so boljše krogle, češ, da je stara municija postal vegasta in nezanesljiva. S tem združena sedeca stavka je trajala samo eno uro in balincarji so zmagali na celi črti. Producija pa zaradi stavke ni bila nič prikrajšana, ker so tisti večer bivši stavkarji prostovoljno delali čez uro.

Philip Musica, imigrant iz Italije, je bil pred desetletji zradi nekih sleparjev poslan za več let v zapor, toda bil je kmalu pomiloščen. Potem je izginila vsaka sled za njim. Našli so ga šele pred nekaj tedni kot predsednika cele vrste korporacij, pod imenom F. D. Custerja. Šele potom prstnih odtisov je bilo mogče ugotoviti, da sta Musica in Custer ena in ista oseba. Del je velike kupčije, dasi nekaterih korporacij, ki jih je reprezentiral, sploh ni bilo, in je imel dostop v najvišje krogde aristoracije. Končno se je izkazalo, da je lahko velenje delnicarjev in druge osleparil za 18 milijonov dolarjev. Nekateri hoče vedeti, da bo sleparja znašala celo do sto milijonov dolarjev. To kaže, da dežela še ni tako na robu gospodarskega propadja, kot nekateri misijo, če je še močce tako velikopotezno slepariti.

Vsekakor, ko je mož videl, da so njegove sleparje odkrite, je vsem osla pokazal in se ustrelil. Oblasti so zaprle tri njegove bratorev, ki jih je docela skrahiral. Za noto, ki so bili tudi uradniki tistih voleti si vsi medsebojno želimo čudnih korporacij. Tako bodo sreča, toda za gotovo je ne more prišli pred sodnike le trije nihče napovedati niti sebi niti manjši Musici, od četrtega pa drugim. Lahko pa marsikaj samo odmèv. Kvartet je pokvar-

petja na vihar in iz žvižganja kurjih oči na dež. Pri nas v Ameriki lahko torej iz glasnejšega žvižganja industrijskih siren sklepamo na blagodejne dež številnejših dolarjev, v Evropi pa iz petelinskega kikirikanja diktatorjev na vojni vihar.

In kaj bi zdaj pred vdom v novo leto lahko rekli o sreči? Ako smo zdravi in če ne trpimo resnega pomanjkanja, imamo srečo, za katero nas zavidajo milijoni. In stotimirjoni drugih nas zavidajo za srečo, da smo v Ameriki. Z vso to kombinirano srečo bi morali biti našsrečnejši ljudje na svetu. Morda tudi smo, pa se tega ne zavedamo. Zato naj nas na to opozori sezonski pozdrav: "Srečno novo leto!"

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

V Rock Springs, Wyo., sta se dne 21. decembra poročila Mrs. Angela Pishler, vdova po bivšem glavnem tajniku Josephu Pishlerju, in Thomas Kos, goštilničar v omenjenem mestu.

V Clevelandu, O., je v bolničnici preminila Josephina Puždar, članica ženskega društva št. 137 JSKJ. — Dalje je umrla v Clevelandu Ana Zagor, rojena Jagodec, stara 64 let. Započa soproga, tri sine in hčer. Rojena je bila pri št. Lenardu na Gorjenjskem.

V Montani je umrl John Gross, star 75 let, član društva št. 58 JSKJ v Bear Creeku, Mont. Sorodnikov, kolikor je znano, ne zupušča nikakih. Soproga mu je umrla pred 20 leti in bivališče njegove sestre Mary Gimpel ni znano. Pokojnik je bil rojen v Straži pri Novem mestu na Dolenjskem.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

protestirala pri državnem departmantu v Washingtonu in zahtevala opravičbo, toda ameriška vlada je opravičbo odklonila.

KDO BO SODNIK?
V Clevelandu, Ohio, je nedavno umrl distriktni sodnik Samuel H. West in zdaj se mnogo ugiba, koga bo predsednik Roosevelt imenoval na izpraznjeno mesto. Kot najbolj resna kandidata baje prihajata v poštev Slovenec Frank J. Lausche, sodnik na common pleas sodniji, in distriktni državni pravnik Emerich B. Freed.

VEC VARNOSTI

V Los Angelesu v Californiji je bila nedavno arretirana neka Miss Ellares Shoun, ki jo je policaj Zahvatil ravno v trenutku, da je nastavila revolver na hrbot Howarda Peera. Pred sodnikom je punca izjavila, da ni nameravala nič hudega, da je Peer njen zaročenec in da mu je hotela same dati ljubeznej migrat, naj stopi z njim po poročno licenco. California je čudovita dežela in prav tako čudovita je južnocalifornijska ljubezen.

ZA JAVNO LASTNIŠTVO
V Clevelandu, Ohio, se je pretekli teden zavrnjali zanimivi in zelo oster boj za mestno elektrarno.

ZBLIŽANJE MED POLJSKO IN RUSIJOM
Nacijska agitacija v Ukrailini, ki je v glavnem razdeljena med Rusijo in Poljsko, je slednji deželi znatno zbljala. Poroka se o tesnješih političnih stikih in povečanju trgovine med obema državama. Nemčija, kot znano, se ogreva za "samostojno" Ukrailino, ki naj bi postala vlastna država Nemčije. Rusija in Poljska se seveda temu protivlji. V Rusiji je okrog 35 milijonov Ukrainerjev, v Poljski pa okrog 5 milijonov; okrog enega milijona jih je v Češko-Slovaški, Rumuniji in na Madžarskem.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni odbor:
Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, Box 105, Unity, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 475 Pearl St., Denver, Colo.

c) Odbor podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.

Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: FRANK TOMSICH, Jr., Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penn.

Grednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni odbor:

1. nadzornik: JOHN KUMKE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
2. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.

3. nadzornik: MATT ANZEL, Box 12, Aurora, Minn.

4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberville, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.

2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.

3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought

A Good Example

A large number of our SSCU lodges responded this year with appropriate 40th anniversary programs as a fitting tribute to the parent organization, the charter members and the active members who plugged through years of adversity to make possible the great and grand South Slavonic Catholic Union.

The year 1938, marking forty years of tenacious efforts rounding in a progressive fraternal unit, was an eventful one from the members' point of view. In many communities containing SSCU units, supreme officers spoke at banquets, dances, picnics and assemblies, and impressed upon the various audiences the excellent work maintained by the members, and the future goal of the SSCU.

The large response to the 40th anniversary programs augurs well for the SSCU, for it indicates that our members are deeply and sincerely interested in their Organization, that there is a sense of admiration for the national unit. It speaks well because it shows conclusively that our membership is far from being classified as a dormant, do-nothing group. It belies the assumption that our members are gradually losing the fraternal spirit of the SSCU, that they do not show proper respect for their own institution.

Yes, the year 1938 is an auspicious one for the SSCU and its membership. The 40th anniversary not only has aroused the spirit of loyalty in many senior members, but what is equally important, it has opened the eyes of many English-speaking members and incited in them a sense of admiration for their fraternal.

The year 1938 has been a good example for the junior element in our Union. It has proved to the younger set that the fraternal spirit is just as alive today as it was ten, twenty, thirty and forty years ago. The various anniversary programs have imbued in the hearts of many English-speaking members a profound feeling for the national institution, the SSCU, and to a certain degree, it has provided a background of tradition.

Our members, particularly the juniors, including the English-speaking, more or less are familiar with the modern form of insurance offered by the SSCU. They know that the three types of death benefit certificates carry certain cash and loan provisions. Also, that the sick, accident and disability benefits are very desirable considering the low rates of assessments.

But all this can be secured from any insurance company, with premiums assessed perhaps higher than those required by the SSCU. What they wanted to be shown was the spirit of the Organization itself, outside of the English-speaking element. They wanted to see for themselves of what "stuff" the senior members were made of. And the fortieth anniversary programs supplied in many instances the spark of enthusiasm that started many members to celebrate the Organization's birthday with gusto and energy characteristic of our senior members.

And like the young hopeful who imitates his parents, so will the younger members imitate the seniors in years to come when another SSCU anniversary will be observed on a national scale. For they will say to themselves: We cannot let this occasion go to seed. Our predecessors celebrated it in true fraternal style. We must do likewise.

"As A Secretary Sees It"

Blawnox, Pa. — Our is a fraternal organization. So are a number of others in the field. Whether a spade is a spade, we are inclined to know a member of the fraternal group by its inherent fraternal spirit. The spirit of brotherly love, fair play and decency must prevail, lest the organization lose its last ounce of fraternal respect and remain so in name only.

* * *

The SSCU, we can thankfully admit has not—nor will it if present outlook is any criterion—resort to poor sportsmanship in order that it might gain temporary victory. Such victory, as is very evident, is contaminated with that unwashable stigma of "they're a bunch of poor sports." Those who descend to this level once, are wont to try it again. Nevertheless, they and not the scoreboard loser, are the real losers in the score that registers in life—the fraternal spirit. As so ably reported in a college semi-monthly regarding this undesirable and conspicuous cloak crop up."

F. J. Progar

Taking No Chances

The firm had advertised for a stenographer. One of the partners was interviewing a very pretty girl who had applied for the position. The other partner came in, took a look at the girl, and called the other member of the firm aside and whispered: "I'd hire her."

"I have."

"Can she take dictation?"

"We'll find that out later. I didn't want any obstacles to

And More News From Philadelphia

Philadelphia, Pa. — Sunday night and just got back from seeing "Stablemate." Great picture. I enjoyed it very much. I would have liked it more if they had run it forward, but such was not the case. This didn't make the outcome of the great race any different because Michael won going in either direction. That was the fastest I ever saw a horse run backwards in my life.

Have enjoyed pleasant weather for the last two weeks. Nice and dry. The only drawback is the oil refineries in this kind of weather; air becomes laden with oil fumes. Very annoying, but we finally conceived a way to save money. My friend drove around all day without using any gasoline. The fumes from the air were sufficient to provide the engine with gasoline. In fact, when we got near the refineries, I glanced out the rear window and saw plenty of gasoline flowing out of the tank. The car couldn't use all the fumes, so it began condensing and vaporizing gasoline from the air and stored it in the tank. Within a few minutes, the tank was overflowing. Within a few more minutes we were arrested for endangering the lives and property in Philadelphia. We had become a fire hazard. The judge let us off because we promised him to remove the tank. We can only drive within the city limits now because there is a city ordinance prohibiting the exit of these fumes from the city.

I'm in a very good humor tonight and my room-mate is simply elated. Why? Well, why shouldn't we be. Today we saw three pretty girls, all in one group. For Philadelphia, this sure is news. This city is known as the City of Brotherly Love, but to us it is the haven for homely women. Haven, not heaven. It is an occasion when one sees a pretty face. When two women meet on the street, they turn their heads. No, they do not snub one another; they just can't stand the sight of each other and this is speaking literally. They wear masks here instead of veils.

One night, as I was walking along Broad St. a strange apparition approached me. I thought it was a holdup, so I started to run, but in my confusion I ran straight into this person. I knocked off the face piece, but it turned out to be a leather veil. Did the girl scream? No! she neighed. Talk about a horse-face! I wished it was a holdup. I've had nightmares ever since. No, I didn't marry her, but I sure had some bad dreams. I hope all SSCU members have pleasant ones.

Martin Regina

She's Been Listening

"How many seasons are there?" asked the teacher of the contractor's daughter.

"Just two," answered Rachel.

"What are they?" inquired the puzzled instructor.

"Slack and busy," replied Rachel.

—Excavating Engineer

Chuzz — What was the result of the fight the Countess had with her husbands?

Bjones — I understand she retained her title.

BRIEFS

Ten candidates for delegates to the second national athletic conference already have entered the field, according to a report from the home office. They are as follows: John F. Kardell, lodge 180, section 10; Joseph Kovach, lodge 1, section 17; Cecilia Seme and George Keliope, lodge 132, section 11; F. J. Progar, William Stavor, Rudy Progar and Jos. J. Yohman, lodge 228, section 7; and Henry Adamich, lodge 66, section 14. F. J. Progar, secretary of lodge 228, writes: "We are pleased to announce that the Electrons will expend every effort to make the biggest SSCU campaign, now in the offing, the best possible success in this locality (Cheswick, Pa.).

Four juveniles have entered their candidacy to the second national juvenile convention. From lodge 132, Frank Tanko, Joseph Seme and Frank Levar, and Albert Adamich of lodge 66, have designated their intention to become delegates.

Ohio Federation of SSCU lodges will hold a meeting on Sunday, January 1, in the Slovene National Home on St. Clair Ave. Meeting is scheduled to begin at 10 a. m. Committee in charge of arranging the annual SSCU tenpin tournament will meet one hour earlier.

Tri-State Federation of SSCU lodges, including Illinois, Wisconsin and Indiana, will meet on Sunday, Jan. 8, in Joliet, Ill. A program of entertainment is scheduled to follow the order of business.

Western Pennsylvania Federation of SSCU lodges will meet on Sunday, Jan. 22, in Center, Pa.

Lodge 233, SSCU of Ludlow, Colo. will hold a dance on January 1.

On Dec. 31, lodge 16, SSCU of Johnstown, Pa. will celebrate the SSCU's fortieth anniversary in its own lodge hall in Morrellville. An added attraction will be the distribution of gifts to children present.

Lodge 109, SSCU of Keewatin, Minn., will hold a dance on Dec. 31.

In Struthers, O. Cardinals lodge, No. 229, SSCU will hold a dance on January 14 in the Croatian hall on Lowellville Rd. Music will be furnished by Joe Umeck and his Rhythm Kings.

Juvenile members of lodge 149, SSCU of Strabane, Pa. will present a play on Sunday, Jan. 8. A dance will follow the play. The children also will be treated to a Santa Claus party. All this entertainment will follow the lodge's regular monthly meeting scheduled for the same day.

On Saturday, Jan. 21, all SSCU lodges of Chicago, who are members of the federation, will sponsor a united pre-lenten dance.

Jugoslavs living in the vicinity of New York City are invited to attend the Modern Language Association of America sessions to take place on Thursday, Dec. 29, between 9 to 12 a. m. in Room 301, Hamilton Hall, Columbia University in the win.

Lodge 144

Detroit, Mich. — Members of lodge "Triglav," No. 144, SSCU are hereby notified that for the year 1939 the following board was elected: Frank Hostnik, pres.; John Klobucar, vice-pres.; Mike Bahor, sec'y; John Judnich, treas.; John Ozanich, rec. sec'y; John Gosanca, John Klobucar and John Zunich, trustee. Dr. McKinnon was elected lodge examiner.

Assessments will be collected at the meetings and at my home between the 25th and the end of the month. Members, who pay their assessments by mail, should use money orders. Union's calendars for 1939 may be obtained either at the meeting or at my home.

I wish a happy new year to all supreme officers, and in fact to the entire membership of the SSCU.

Mike Bahor, Sec'y

The Leaning Squad

The foreman of one of the WPA projects found that due to breakage and wear and tear he had run short of shovels, so he wired to Mr. Hopkins in Washington, requesting that more shovels be sent to him.

The next day he received a reply, which read: "Have no more shovels. Tell the men to lean on each other."

Record

"What are you wearing your glasses to bed for?"

"I want to get a better look at that gal I dreamed about last night."

Bunny

Teacher: "Which hand is the Statue of Liberty holding over her head?"

Smart Kid: "The one with the torch."

Jack and Jill went up the hill
To get a pail of water;
Jack fell down and broke his
crown

—(I bet it wasn't water.)

Purple Parrot

Gal: "I want a lipstick."

Clerk: "What size, please?"

Gal: "Two house parties and a dance at Yale."

Wasp

city of New York. Two discussions will deal with Yugoslavia. Anthony Klancar, Cleveland writer and translator, will speak on Edward Bellamy and Yugoslav literature; and Dr. Arthur Coleman, Secretary of the Group, formerly advisor on foreign language problems to the United States, Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, will at the suggestion of Mr. Klancar, discuss James Gates Percival, early American poet, and the South Slavs. Dr. Coleman will show with the aid of original manuscript material from the Yale university library that Percival was able to read Serbian, Croatian and Slovene.

Juvenile members of lodge 149, SSCU of Strabane, Pa. will present a play on Sunday, Jan. 8. A dance will follow the play. The children also will be treated to a Santa Claus party. All this entertainment will follow the lodge's regular monthly meeting scheduled for the same day.

On Saturday, Jan. 21, all SSCU lodges of Chicago, who are members of the federation, will sponsor a united pre-lenten dance.

Jugoslavs living in the vicinity of New York City are invited to attend the Modern Language Association of America sessions to take place on Thursday, Dec. 29, between 9 to 12 a. m. in Room 301, Hamilton Hall, Columbia University in the win.

My Trip Across

By Vida Kumse, No. 6, SSCU, Lorain, O.

How strange it is that in less than two weeks, friendships are formed that seem mighty hard to break. The trip had been lovely, the stewards pleasant, especially Georgie whom we called Georgie anyway but he said no, very emphatically. So I offered to pay for it and after three stewards finally decided on the price I still had to eat alone. Why? I have no idea but there was Jack all alone at his table and I at the other end of the room, also alone. So goodbye to Jack and the Vulcania. Doc Robinson, personal physician of Joe Louis, and I watched with sadness and almost tears the good ship until she passed Mt. Vesuvius and was out of sight and with it only a few of our friends. The rest were scattered in Naples. So Doc and I walked away slowly until we were back in town. Walking along the streets, we saw before our eyes, a man killed. He was crossing the street when a Fiat (an Italian car) hit him and the brakes being good, mised us. In all my years, I had never seen a person killed. I had to go to Naples for that.

We passed the Isle of Capri in the Bay of Naples and saw Mt. Vesuvius, a column of white smoke trailing high into the heavens. The Mt. Vesuvius that I had heard so much about. There it really stood in all its glory.

Jack and I left the boat, customs were brief and we went to my hotel, Santa Lucia, and into a large room facing the waterfront. I set my bag down, and we went to see the town. Here on the main street were riding on bicycles, a whole troop of fascist boys. Probably just a "bicycle hike". From the other direction, followed a funeral procession of black carriages drawn by horses. I later found it was the funeral of our own passenger who died in first class. We had altogether three deaths on the Vulcania. The bodies of the other two were returned to America.

We tried to do some window shopping but I guess the Italians don't believe in it for the proprietors came outside with some wares and tried to convince us to buy or at least to step inside, all in Italian, mind you. Well it was amusing to listen to their sales talk anyway. Naples used to be considered a very filthy city, but Mussolini has done much to improve it, and clean it, especially the main streets. Jack was sailing on with the Vulcania to Trieste so we walked back to the boat. Inasmuch as my fare had been paid as far as Trieste also, I thought it would be nice to eat a last meal together but the Head

(Continued on page 6)

RULES GOVERNING THE THIRD JUVENILE CONVENTION CAMPAIGN

All juvenile members from ages 12 and on, in Minnesota from ages 10 and on, are eligible as candidates for delegates to the third juvenile convention, which will be held in Ely, Minn., on August 4, 5 and 6. Juvenile members who shall be 18 before August 1, 1939 are not eligible.

Candidates for delegates must submit their entries as such to their lodge secretary between December 1, 1938 and January 31, 1939. The local secretary in turn will report their names to the home office.

The membership campaign shall be of six months' duration, between January 1 and June 30, 1939, and the two candidates from each section who shall enroll the most number of new members in the juvenile department, but not less than 20 each, shall be declared delegates. The SSCU is divided into 28 sections.

Each candidate who shall have 40 new juvenile members to his or her credit during the six-month interval automatically is elected delegate, regardless of the number of new enrollments credited to others in the same section.

Only new members enrolled in the juvenile department shall count as credits for candidates.

Juveniles may enroll new members not only into their own lodge, but in all other lodges included in their section.

After March 1, 1939 no juvenile candidate will be permitted to turn over new enrollments to his or her credit in favor of another candidate.

Juvenile delegates will be given free transportation to and from Ely, Minn.; allowed two dollars a day expenses while traveling, and given free room and meals during their stay in Ely.

Sport Flashbacks

By Stan Progar

Blawnox, Pa. — Listening in on the Henry Armstrong-Cerefin Garcia fight of a few weeks ago, one cannot help but be very much impressed with the way Armstrong always keeps in tip-top shape. It's really surprising to some but to those that know the value of clean and right living, Armstrong's ways and means of keeping in shape for his grueling fights, is no mystery. How can he go completely out of his class and give and take for fifteen rounds and still come out on top is answered by his marvelous physical condition brought about by simply adhering to rigid training rules and always living the right and proper way. He has made it his business to keep in continued good shape and no one can deny him the fact that it paid him big dividends. Flash back to the night of the Ross-Armstrong fight. It was hailed as the most exciting and thrilling fight ever staged at New York's Madison Square Garden. Rightfully so, because those of us that remember this fight will no doubt recall that both fighters answered the opening bell with both fists flying and both continued to throw leather until the final gong. There was no letup nowhere and the huge crowd simply went crazy. In this fight Armstrong gained the ever appropriate title of perpetual motion and lived by his new handle and gave the New York crowd another thrilling night when he leather-blasted Lew Ambers for fifteen consecutive rounds to win the lightweight championship of the world. Remember that night? A duplicate of the Ross-Armstrong fight. Fight-fight—don't stop. A precise formula that Henry takes along to every fight. And that was the exact message to Garcia that Henry delivered. With the speed of lightning and the precision of a trip-hammer, Henry again gave the fight fans of New York another hectic night as he successfully defended one of his three crowns. Some twelve thousand marveled at his continued bearing in and everlastingly pounding, pounding, pounding. He can't last, was oft repeated, but he did. Simply because keeping in constant condition is strictly enforced at the Armstrong Camp.

Just Reward

At the start of the past football season, Carnegie Tech's chances for a successful season were very slim, according to some of the more celebrated football experts. But Bill Kern and his squad felt that they would have something to say about this even though the experts figured it couldn't be much. They went to work and before long, the world was singing the praises of a fighting Tech team. Justly so, for this same Tartan gang held Notre Dame to a 7 to 0 score and then went on to smash the Pitt win streak of 22 games, after no one even dared to give them a chance to turn this trick. But the season didn't end with the win over Pitt. Tech continued to win and finished the season with only one defeat. To polish off a fine cleaning job, Tech was chosen to battle the unbeaten Texas Christians at the Sugar Bowl in New Orleans come this January second. Justly so, because Tech has proven itself capable of holding its own with the best in the country and if some of us are right, Tech will do more than hold its own as they meet the TCU's and the highly touted Dave Obrien.

As we compare the games to be played at the two leading bowls, the Sugar and the Rose, some of us can't help but wonder if the sweets of New Orleans will draw the football flies from

Did You Know That . . .

By Anna Prosen, Lodge 173

the Roses of Pasadena. Here in the East the belief that the Tech-TCU game will undoubtedly be a better contest than that of the Rose Bowl between the Trojans and the Blue Devils is quickly catching fire. They all say, what will happen when Obrien starts to flip passes into a territory guarded by Muha, Condit, Carnelly or Friedlander? Can the Texans corral the elusive Muha or the rip-runs of Condit and Carnelly? Just what will happen is unpredictable but the general belief is all in favor of sugar this year.

Not Pitt

Earlier in the season, one of the Duke students was asked if he thought the Dukes would have a successful campaign this year. Absolutely, was his quick reply and then went on to give reasons for his socalled guaranteed season. "How about Pitt?" he was asked. "Ho, that's easy to answer. If we lose all the rest, we're bound to win the Pitt game. We're bound to win and that's all there is to it." Why? "Well, just take our kicker's name and you have it, that is if you spell Tipton backwards." Sure enough Tipton in the Corrigan manner is—not Pitt.

The way Tipton kicked Pitt's chances of winning was indeed the highspot of the game, including the blocked kick that terminated in the winning touchdown. Once Tipton started booting the ball around, every thing of importance was forgotten but the attempts to halt the flying pigskin somewhere in the Dukes goal zone. But as we were to learn, this was proven as plausible but definitely not possible. Again the importance of a good kicker was emphasized. Something that every coach looks for but seldom finds in his Christmas sock. As it is, one must admit that at times a good kicker is better than a strong offense.

Two business men were riding in the subway, sitting side by side, saying nothing but looking very worried. After many minutes one of them heaved a long and deep sigh. The other looked at him for a moment and said, "You're telling me!"

Can't Fool Johnny

Teacher — "Johnny, what is a cannibal?"

Johnny — "I don't know."

Teacher — "Well, if you ate you father and mother what would you be?"

Johnny — "An orphan."

RULES GOVERNING THE SECOND ATHLETIC CONFERENCE CAMPAIGN

All adult members, between the ages of 16 and 35, are eligible to run as candidates for delegates to the second national athletic conference, which will be held in Ely, Minn., on August 4, 5 and 6.

Candidates for delegates must submit their entries as such to their lodge secretary between December 1, 1938 and January 31, 1939. The local secretary in turn will report their names to the home office.

The membership campaign, including the third juvenile convention and second athletic conference, will be of six months' duration, between January 1 and June 30, 1939, and the candidate from each section who shall write up the most insurance in the adult department, but not less than \$5,000.00, shall be declared delegate. The SSCU is divided into 28 sections.

Each candidate who shall secure \$10,000.00 worth of new insurance to his credit during the six-month interval, automatically is elected delegate, regardless of the amount written up by his colleague in his section.

Only new members in the adult department shall count as credits for candidates. Transferred members from the juvenile department into the senior group shall not count as new insurance for candidates; neither will increase in death benefits by members already enrolled in the SSCU.

Candidates may enroll new members not only into their own lodge, but into any lodge included in their section.

After March 1, 1939 transfer of written up insurance from one candidate to the credit of another candidate will not be permitted.

Delegates will be given free transportation to and from Ely, Minn., and four dollars a day expenses during travel and stay in Ely. They will have to pay for their own room and meals in Ely.

Rambling Along

By Stan Progar

Blawnox, Pa. — It is a week after Christmas. Every muscle in our body screams out its appreciation for this glorious let-down we now experience. Aching feet and tired minds relax as the hurry-hurry scramble of the last few weeks is forgotten as we bathe in the peaceful, serene and cheery atmosphere of the days following. Heavens help me but it was worth it. We've made someone happy. We showed our faith in mankind by being thoughtful even if it does happen only once a year. We gave and gave cheerfully and experienced the supreme joy of knowing that someone cared enough to remember us on this day of all days—Christmas Day.

Berlin has nearly a thousand bridges. Actually there are 918 but not all these cross over waterways. Three hundred ninety-two actually span waterways of one kind or another?

In Mexico and Haiti candidates for the office of president must not only be native-born citizens themselves, but must also be sons of native-born fathers?

Sarajevo, where an Austrian archduke was assassinated in June, 1914, is said to be the westernmost of all oriental cities. Of her population of around 80,000 some 20,000 are Mohammedans?

Alexander the Great died at Babylon in 323 B. C. after a reign of about thirteen years. His body was embalmed and taken to Alexandria, which city had been founded by him and named in his honor?

Goeffrey Chancer (1340-1400) was the son of a prosperous London Wine merchant. He fought in the Hundred Years' War, spent much of his time at the brilliant court of Edward III. Among his well known works were "Troilus and Cressy," and "The Canterbury Tales"?

Until the seventh century B. C. the Egyptians had no money; the tax-collectors had to receive livestock, grain, wine, oil, metals, jewels?

Christopher Marlowe, next to Shakespeare the greatest dramatist of the Elizabethian period, was the son of a shoemaker who lived in Canterbury. As a youth he enjoyed studying the Latin classics. He was a fearless stormy rebel and delighted in writing "blood and thunder" tragedies, the most famous, "The Tragedy of Dr. Faustus"?

Christopher Marlowe, next to Shakespeare the greatest dramatist of the Elizabethian period, was the son of a shoemaker who lived in Canterbury. As a youth he enjoyed studying the Latin classics. He was a fearless stormy rebel and delighted in writing "blood and thunder" tragedies, the most famous, "The Tragedy of Dr. Faustus"?

Should the JSKJ Jrs. club fail in all its attempts, one remarkable thing has already been accomplished. That is the wonderful cooperative working spirit between the young and the old. One always seeks the advice of the other before anything is done or contemplated. Such is as it should be. United, we gain in great strides but separately we can only expect short gains. The boys must be commended for adopting such a policy and for adhering to it. It will play a great part in the expanding of the Bratska Sloga lodge. Also the SSCU. It is in fact the working

and Frank Mikec and Martin Zager of the older group that assures its stability. Many more can be classed in this group and just as soon as they become firmly active, this department will shout it to the SSCU world with the greatest of pleasure.

So far, the club has laid its foundation. It has become active along the bowling lines but just as soon as sufficient working funds can be mustered, the sky will be the limit insofar as sports are concerned. Indoor and outdoor sports are on the program for every member will have more than enough to keep his idle moments occupied. No one will be slighted. But first comes the important issue of enrolling new members. For it is the hope of the Bratska Sloga lodge of Strabane to have three representatives at the coming athletic conference in Ely, Minnesota, the land of wonders. At the last meeting, three candidates were chosen. Myself, Eddie Mikec and John Terchell. And from all present indications, one can feel safe in saying that all three will make the trip. Such is the spirit of the Bratska Sloga lodge.

A Cooperative Spirit

Although most everything in the past few weeks has been done in a slap-dash manner, the building and the solidifying of the JSKJ Jrs. athletic club of Strabane is being conducted in a painstaking sort of a way. "Slowly but surely" is the motto of the boys and no one can very well blame them for this club is to be built to stay. It is not just a whim nor can it be classed as a passing fancy. It is to be a permanent feature in Strabane and before many years more, the JSKJ Jrs. club will be the strongest and the most active unit in and around the Canonsburg vicinity. For it's men like John Terchell, Henry Mikec, Frank Tomsic, Frank Rosman of the younger class

MY TRIP ACROSS

(Continued from page 5)

there were about 58 different colors. The lava is always boiling and pours out over the side of the mountain. I didn't see the very top or peak of the mountain, but in the words of Dr. Robinson, "Then up to Mt. Vesuvius by high tension electric tram followed by a 45-minute climb in a funicular car up to the very summit and around the brim and down into the crater filled with molten lava two months old. Fissures in the lava formation still sending forth steam. Up to within 200 ft. of the roaring, belching furnace which now and then throws molten lava high into the air. Heavy sulphur deposits all around from the vapors give the surrounding area a yellow color. The lava looks like fiery red taffy and numerous hissing ovens spurt the molten mass all around.

"The air is slightly filled with the odor of sulphur with an occasional hot blast intermingling with the refreshing breezes blown from the Bay of Naples, a beautiful green-like mirror in the distance far below." I'm sorry I didn't have time also to make the trip to the summit. I saw Doc's movies of this and they were certainly grand.

Education Via Radio

Eastern Visitor: "Has the advent of the radio helped ranch life?"

Pinto Pete: "I'll say it has. Why, we learn a new cowboy song every night, and, say, we've found out that the dialect us fellers have used for years is all wrong."

First Negro: "What for dat doctah comin' outa youah house?"

Second Negro: "Ah dunno, but Ah think Ah's got an inkling."

—Mercury

Highlights of events during 1938 as pictured in caricature above are published in this issue for the benefit of Nova Doba readers. Each section has a story in itself that would take several paragraphs of words to describe. No! the Nova Doba does not employ a high salaried cartoonist; it merely purchases the rights for publication from the International Syndicate.

urada gl. tajnika
om the Office of
upreme Secretary

(Nadaljevanje s 3. str.)

EJEMKI IN IZDATKI ME-
SECA OKTOBRA 1938.
COME AND DISBURSEMENTS
DURING THE MONTH OF
OKTOBER 1938

Mališki Oddelek.—Adult Dept.

Prejemki Izdatki
Income Disburse-
ments

37.24

225.11

21.00

33.75

71.01

70.80

236.34

37.67

68.25

16.47

88.98

69.33

32.76

62.32

59.26

62.35

178.26

49.38

14.64

112.25

59.47

113.75

65.01

106.87

55.03

141.36

62.96

143.61

54.24

19.81

159.89

79.91

66.43

221.38

78.56

145.27

54.19

37.41

163.74

113.25

57.51

29.93

33.37

63.29

46.37

49.46

579.49

56.75

106.06

102.01

42.00

36.33

99.60

49.86

22.21

76.54

14.03

169.42

163.03

30.31

189.83

13.75

57.86

31.57

74.36

157.55

23.27

REJEMKI IN IZDATKI ME-
SECA OKTOBRA 1938.COME AND DISBURSEMENTS
DURING THE MONTH OF

OKTOBER 1938

Mališki Oddelek—Juvenile
DepartmentPrejemki Izdatki
Income Disburse-
ments

\$ 19.80 \$

1.80

2.40

5.85

.60

5.10

10.35

3.75

1.80

2.85

1.80

1.80

1.80

2.85

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

1.80

RADIVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

In ko je Nadahrasa izvedel, da njegovo hrepenenje nikoli ne bo izpolnjeno, je šel pred kip svetega Ibisa, pogasil s svojimi solzami plamen na žrtveniku, izdržl zlato bodalo in si z njim prebodel ljubeče srce . . .

"Ubošček!" je vzkliknila sočutno Ofirija.

"Žalostna, silno žalostna je ta pravljica," je vzdihnila Epsuta.

"In iz krvi njegovega srca," je nadaljeval Asarhadan, "so vzrasle rdeče rože, ki so s svojim opojnim vonjem še dandanes priče njegovega nepoštenega hrepenenja . . ."

"Kako je bilo ime njej?" je vprašala vznemirjeno Ofirija.

"Ajirifo."

"In njemu?"

"Nadahrasa."

Zareče se so uprle njene oči v njegove, potem ji je kri zalila, vztrepetala je in povesila glavo.

"Ajirifo in Nadahrasa . . ." je zajecjala. "Razumem . . ."

"To je bilo davno, davno . . ." je premagovaje se dejal Asarhadan.

"Dejal si, faraon jutrnih planjav," je rekla Epsuta, "da je tvoj pravljica nezanimiva, pa ni. Poglej Ofirijo, segla ji je v srce."

"Da . . ." je dahnila Ofirija, "samo izlet mi je pokvarila. Preveč je žalostna, in . . . lažnjiva . . ."

"Lažnjiva?" se je začudila Epsuta. "Zakaj?"

"Ajirifo ni bila brez srca, tudi ona je nosila v prisih sladko hrepenenje, in ko je umrl Nadahrasa, je umrla še ona."

"Si že poznala to pravljico?" se je začudila Epsuta.

"Da, čeprav je še nikoli nisem slišala."

Tela je vztrepetal Asarhadan. Spoznal je, da ga je Ofirija razumila in uganila tudi igro imen. In še več, popravila mu je pravljico, povedala odkrito, da ga liubi. Občutje blžnosti je napolnilo njegovo dušo. Najraje bi bil planil k hčeri velikega vladarja, objel jo, prizel k sebi in poljubil, toda tu sta bila Epsuta in Aftagad, bili so dvorjanke in sužnje, bili so galeoti.

"Ona me ljubi . . ." si je ponavljala, a si ni upal dvigniti pogleda na njenih oči.

"In sedaj ste nenadoma vsi utihnili!" je vzkliknila ne-eviljno Epsuta. Pustimo pravljico! Večeri se, naglo izginja sonce z večernimi daljami in večeri se najlepši čas, čas tihih misli in orojnih sanj. Ne mislimo na duhove, ki jih ni, stočimo v sejnjost, ki je vsa mlada in topla, kar smo mi! Princ Aftagad zakaj molči še ti? Iz silnih dalj so te prinesli sloni, s teboj je vponj neznanje divjine, tako ves skrivenost, kar je svet, ki ga poznamo samo sanje mojih večerov. Govori! Razbij ta molk!"

"Kaj naj ti pripovedujem, nežni cvet belega lotosa?" je dejal princ. "Poglej te piramide faraonov semisirskev, Goro prihoda ki žari v zadnjih sonenjih žarkih in srce sveta pod njo! Poglej te lene reko, ki teče v neznanje morje! To je svet, življenje. Moje večerne gore? Mesta? Moja domovina? Vse je daljno, tesno, tih. In vendar jo ljubim, kakor orel ljubi svoje skale, v katerih so mu stari gnezdi zgradili. Ne vem pravljic o ljubezni; pri nas si pripovedujemo samo o bojih, o silnih činih silnih junakov."

"Saj je tako lepo molčati v mraku . . ." je dejala Ofirija. "Molčati in pogovarjati se s srcem, ki je polno čustev. Tak molč je kakor zbrana molitev, povzdigovanje najglobljega, k Najvišnjemu."

Galeoti so enakomerno premikali vesla. Galeja je brzela mimo obrežja vzdolž obzidja dvora Semisa Ofirisa ter se naposled ustavila pri stopnišču iz rdečega granita. Dvorjanke in sužnje so hotele odnesti Ofirijo in Epsuto v nosilnicah na dvor, toda deklici sta že lepe skozi park.

"Tako prijetno je zvečer v senci dreves," je dejala Ofirija. "Pojdimo pa! Ne, ve lahko greste hitreje in me počakate pri ribniku!" je naročila dvorjankam. Počem se je obrnila k Asarhadanu:

"Ti me spremiš . . . Nadahrasa . . ." mu je zašepetala, da Epsuta in Aftagad, ki sta šla spredaj, nista mogla razumeti njenih besed.

Asarhadan je šel molč ob njeni strani, prevzet do dna od zavesti, da je prvič v življenju sam, čisto sam z bitjem, ki ga ljubi z žarom prve in le enkratne ljubezni. Tudi Ofirija je molčala. Šla sta po z drobnim belim peskom stezici, ki se je vila po logu visokih dreves in praprotnih palm, obraslih z lilanami in orhidejami, ki so širile v mrak dehteče, sladeki vonj. Ofirija se je ozrla po Epsuti in Aftagadu; bila sta tako daleč spredaj, da ne bi mogla slišati njenih besed. Zato je prijela Asarhadana za roko in zašepetala:

"Zakaj si mi povedal ono pravljico? Lahko bi jo bili razumeli."

"Milost, velika!" je odvrnil faraon. "Povedal sem jo zato ker sem jo moral povedati. Kaznui me! Nisem mogel drugače."

"In si vedel, da jo bom razumela?"

"Upal sem."

"Da bom uganila narobe obrnjena imena?"

"Da."

"Da jo bom popravila?"

"Ne."

"Vidiš, pravljični moj Nadahrasa, razumela sem jo in vedela tudi, da jo boš povedal, da mi jo boš nekoč razočaril in . . . trete tala . . ."

"Zakaj?"

"Ker ne bi smela . . ."

"Cesa?"

". . . ljubiti te . . ."

Premagana je razširila roke in mu jih ovila okoli vrata. Potem se je vroče zasesala v njegova ustā . . .

"Moj najdražji . . ." je zašepetala. "Naj mi prizanese veliki R! Tudi jaz sem mladenka, kakor so druge, četudi hči faraona faronov. Samo ena sama je mladost, in kdo ve, kdaj ji bodo šteci dnevi . . ."

(Dalje prihodnjih . . .)

Janko N. Rogelj:

Proti kraljestvu
Zlatoroga

J. N. Rogelj

Desetega junija zjutraj se ustavi pred mojo rojstno hišo na Primskovem pri Kranju – avtomobil. Iz njega stopijo Mr. in Mrs. Birtič, Miss Annie Erste in akademični slikar Božidar Jakač. Lepo junijsko jutro je bilo, polno sonca, polno svežega gorenjskega zraka. Oblaki so seognili soncu tja do Karavank, da mu dajo prost po preko neba. V bujni in sočni travi je lesketala v tisočih kapljah pozna jutranja rosa. Bilo je krasno in pozivajoče junijsko jutro, katero mi ne gre iz spomina, jutro, katero vzljudi cloveško hrepenenje po odsotnosti mnogih let.

Dogovorili smo se, da gremo proti kraljestvu Zlatoroga, proti Bledu, proti velikanu Triglavu. Rečeno, storjeno. Peljemo se mimo Kranja, skozi Naklo, Podbrezje, Radovljico in Lesce. Vožnja nam nudi slikovite pokrajine. Na desni strani se kosi Stol in Begunjščica, pred nami sedi Triglav s svojimi očaki, a na desni samuje Babij zob. Avtomobil hiti. Že vidimo bleški grad, in v spominu odjekne pesem:

Otok bleški, kinč nebeški
Kranjske zemlje ti!

Gorovica v avtomobilu utihne. Vsi gledamo in zremo, vsi občudujemo krasoto slovenskega biserja – Bled. Moja žena Rose in Miss Annie Erste, obe rojeni v Ameriki, obe ljubiteljice petja, ki sta toliko slišali o Bledu in krasotah istega, obe sta kakor zamaknjeni v jezero, v otok in grad – v slovenski paradiž. Nič ne vprašujeta, da ne bi zamudili prve in najlepše vtise, ki jih nudijo pokrajina, o kateri pravi povčeva:

Tam, kjer beli so snežniki,
holme mal in veliki . . .
ali
Po jezeru bleški Triglava,
čolnič plava . . .

Ustavimo se na dvorišču Petranovega hotela. Kako hitro smo vti pri jezeru. Opazujemo številne ribe in ribice, ki so priplavale k obrežju. Nekaj posebega je to. Človek bi gledal in gledal, ne da bi se utrudil. Toda ima moramo naprej. Naročimo čoln in čolnarja, da nas privesla do otoka. Jezero je mirno, čoln plava tako lepo. Prijatelj Jakac je zaposlen s fotografičnim aparatom za premikajoče slike. Sliko z aparatom Slovenske svobodomisne podporne zveze, katerega sem imel v delni oskrbi v Sloveniji. Jakac je mojster v tem poslu; njegovo oko vidi le ne, da nadaljujemo pot med dvema skalnima stenama. Tu se pričenjajo vodopadi, zrak po vsem telesu. Ob gotovih slapoševih se voda razbija in peni, da človek diha kar vodenim zrakom. Trenje je pospešiti korak, da bi hladne postopek, da ne postal nadležen. Tu in tam tudi dosegajo na pot sončni žarki. Tu se človek malo ustavi, ker to prijetno grejejo in prengajo vasi naselbine, gotovo ne pozabite, da jih greste pogledat.

Jakac išče in slika. Včasih iščeva primeren prostor, od koder bi bila boljša slika. Njemu ni vse všeč. Mene boljše noge od neprivajene hoje, toda Jakac skače in pleza kot divja koza. Vse mu prav pride: Slika na mostovih, pod mostovi, na nevernih prehodih, stopnicah in zasebnih lestvah. Zaveda se, da slike za svoje rojake v Ameriki, med katerimi je bil dve leti. On jih pozna, on ve, kaj bi njim ugašalo. In pri zadnjem in največjem vodopadu je potekel tudi barveni film. Škoda. Da bi imela še več filma, bi slikala še več.

Vrnili smo se zopet do prostora, tam vidim majhen cekarček. Ta je kar vesela, ker tako hitno z nakupovanjem. Še nekaj. Premagana je razširila roke in mu jih ovila okoli vrata. Potem se je vroče zasesala v njegova ustā . . .

"Milost, velika!" je odvrnil faraon. "Povedal sem jo zato ker sem jo moral povedati. Kaznui me! Nisem mogel drugače."

"In si vedel, da jo bom razumela?"

"Upal sem."

"Da bom uganila narobe obrnjena imena?"

"Da."

"Da jo bom popravila?"

"Ne."

"Vidiš, pravljični moj Nadahrasa, razumela sem jo in vedela tudi, da jo boš povedal, da mi jo boš nekoč razočaril in . . . trete tala . . ."

"Zakaj?"

"Ker ne bi smela . . ."

"Cesa?"

". . . ljubiti te . . ."

Premagana je razširila roke in mu jih ovila okoli vrata. Potem se je vroče zasesala v njegova ustā . . .

"Moj najdražji . . ." je zašepetala. "Naj mi prizanese veliki R! Tudi jaz sem mladenka, kakor so druge, četudi hči faraona faronov. Samo ena sama je mladost, in kdo ve, kdaj ji bodo šteci dnevi . . ."

(Dalje prihodnjih . . .)

Ameriki. To ji bo pristopal, ko se napravi v narodno nošo "Dečva," v roki pa bo držala mali cekarček. Moje sanje so se uresničile. Le poglejte jo na jednotni koledarju, kako ji pristopa obleka, kako prav pride pisani cekarček, da dekelce ni praznih rok.

Colnar nas prepelje na obrežje. Samo dvajset dinarjev nam je računal; prav poceni. Kosilo dobimo pri Petranu. Južinamo na obrežnem vrtu, kjer nas zavajajo preje omenjene ribe. Po kosilu se peljemo mimo kraljevega poletnega stanovanja Suvobora. Prijatelj Jakac nam priovede na tem kraljevskem bivališču, kjer je pred leti slikal kraljevo družino. Šofer Birtič mora večkrat ustaviti avtomobil, da Jakac izstopi in slika. Peljemo se na bleški grad. Pot ni tako izvrsta, toda avtomobil prileže pred grajska vrata, kjer izstopimo. Bil sem že večkrat na gradu, toda nikoli ni bilo tako lepo vreme in čist zrak. Razgled je bil čaroben. Pogled na jezero je čudežno lep; kako leskeče jezero zlahkim valčki, kako vablivo se glasi petje čolnarja, kako krožijo okoli jezera holmi in veliki, kako čist je glad na vratcu, a grad stoji ob jezeru, kakor bi čuval krasoto tega naravnega zrcala. Kamor se ozre človeško oko, povsod toliko izbrane in nepopisne lepote pred vodom v kraljestvo Zlatoroga. Kdor ni viden Bleda in njegove okolice, ta ne pozna Slovenije, tudi v dveh ali treh mesecih.

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

Proti večeru smo se vrnili domov. Toliko smo videli v enem dnevu, toliko smo slišali od prijatelja Jakea, hitel z avtomobilom iz kraja v kraj, da sem se zvečer kar čudil, kako je mogoče doživeti v enem samem dnevu. Seveda, za to je odgovoren avtomobil, ki pospeši potovanje ter napravlja iz treh ali štirih dnevih v treh tednih, kot so oni – naprimev v dveh ali treh mesecih.

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne en dan ali dva, ampak par tednov. To bi bili užitek, radost in počitki!

In da bi mi bila dana še enkrat prilika, da bi hodil v sosedstvu Zlatorogovega kraljestva, ne